

PROVINCIE VRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 12 Junij 1835, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Gouverneur van Vriesland, of een der Leden van Gedeputeerde Staten, in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, aan het Lokaal van het Gouvernement binnen Leeuwarden, worden aanbesteed:

1. Het doen van eenige Herstellingen met het Onderhoud over 1835, der Metsel- en Timmerwerken, behorende tot het Kanaal van Dockum naar Stroobos.
 2. Idem der Timmer- en Metselwerken aan het Huis van Opsluiting en Tuchtiging binnen Leeuwarden.
 3. Idem aan het Lokaal voor het Gouvernement van Vriesland binnen Leeuwarden.
- Geschiedende deze aanbestedingen bij inschrijvingen op ongezegeld papier en volgens bij opbod, — en zullen daartoe de Bestekken acht dagen te voren ter lezing liggen aan het Gouvernementshuis te Leeuwarden, en tevens wat de twee eerstgenoemde werken betreft, in de voor de provincie Vriesland gewone leesplaatsen; terwijl verder mede acht dagen voor de Besteding, de noodige aanwijzingen aan de gegastijden zullen worden gedaan, door de aanwezige Provinciale Opzigtters, en inmiddels ook de verlangde inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofd-Ingenieur te Leeuwarden en den Ingenieur te Harlingen.
- Leeuwarden,
den 1 Junij 1835.
- De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 26 Mei. Men spreekt van een zamenkomst der Noordsche Mogendheden te Torplitz. Ons hof heeft er reeds het paleis van den prins Kynsky gehuurd.

PRUISSEN.

BERLIJN, den 29 Mei. De *Allgemeine Zeitung* deelt een artikel mede, waarin uit Pruisen gezegd wordt, dat een bemiddelende tusschenkomst in de Spaansche zaak niet af te raden is; dat het hof van Turin mede ijvert, om een bemiddeling tusschen de strijdende partijen te bewerken, waardoor een einde aan die worsteling zal gemaakt, en de regten van don Carlos en die der Koningin zullen geregeld worden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31 Mei. Uit Napels schrijft men van den 13den: „De Venus heeft dezer dagen een geheel nieuw schouwspel opgeleverd. Eene groote hoeveelheid vulkanische stoffen, welke zich ten gevolge van de uitbarsting in Maart II. opgehoopt had, is weder in een verzonken. Te gelijker tijd steeg uit de opening die deze belangrijke massa weggenomen had, een dikke rook op, welke eene aanmerkelijke hoogte bereikte, en nog hooger zou gestegen zijn, zoo de wind de zwarte zuil niet verdeeld en verdreven had. In den geheelen omtrek had zich een sterke zwavelreuk verspreid.”

Uit Triest schrijft men van den 17 Mei:

„De berichten welke met de jongste pakketboot uit Griekenland ontvangen zijn, gaan tot den 8 dezer, en bevestigen dat overal rust heerscht, doch onder rijkhalzend uitzien naar den naderenden 1 Junij, waarop zich meer en meer aller wenschen en pogingen als naar een algemeen middelpunt richten. De voorbereidselen voor dat tijdstip trekken nu reeds zoo zeer de aandacht, dat er aan gewigtigere veranderingen en schikkingen met betrekking tot het bestaan van het regentschap niet meer gedacht wordt. Het ministerie zal den ook wel aanblijven, *Kolett* niet uitgezonderd; maar spreekt men meer van het vrijwillig aftreden van den oorlogs-minister, die voor eenen Engelschen, *Church of Gordon*, zoude plaats maken. De meening won alzo meer en meer veld, dat de graaf van *Armanberg*, was het dan ook slechts voor den eersten tijd, Koning *Otto* met zijnen raad zal blijven dienen, ofschoon niemand nog iets stelligs deswege wist. Naar het zeggen zou zelfs de staatsraad *v. Kobell* niet voor den herfst verrekken, en in het algemeen alles verraaden worden, wat een verandering van stelsel en wijze van bestuur aanduiden konde, dewijl men tot de bevestiging der nieuwe orde van zaken, de bestendigheid voor hoogst noodzakelijk hield. Of evenwel het tot hiertoe gevolgde stelsel met de behoeften, de wenschen, het karakter en 's lands inkomsten overeenstemde, daarover waren de gevoelens zeer uiteen loopende, en al naar dat lemands gevoelens deswegens is, acht hij zulk een voornemen voor mogelijk of onmogelijk, voor heilzaam of verdelijfelijk. Zoo veel schijnt zeker, dat bij een inkomen van 8,000,000 drachmen en bij eene bevolking van 700,000 menschen, men een leger van 9,000 man, een diplomatiek korps, een koninklijk hof en een kostbare administratie met zoo vele ministers, ministeriële raden, presidenten en directoren niet onderhouden kan, zonder den nieuwen staat van zaken in gevaar te stellen, en uit dien hoofde zijn er wettelijke veranderingen noodzakelijk. Overigens is thans de monarch alleen met de Grieken die hem omgeven, en met de enkele Belijerschen, die in Griekenland eene burgerlijke of militaire betrekking gekregen hebben. Het laatste Belijersche batalion is uit *Patras* in onze haven binnen gelopen.”

ENGLAND.

LONDEN, den 2 Junij. Bij het parlement, en wel met eene meerderheid van 90 stemmen, is eene motie verworpen, tot benoeming eener commissie van onderzoek naar de middelen ter te gemoetkoming van den landbouw.

Volgens den *Columbia Observer* is het beneden-gedeelte van het graafschap *Murrell*, in den Noord-Amerikaanschen Staat *Tennessee*, den 21 Maart des nachts door eenen vreeselijken storm bezocht geworden: acht personen kwamen om het leven, en een twintigtal werden zoo gekwetst, dat men aan derzelver herstel twijfelt. Hulzen, boomen, heggen, alles wat den wind in den weg stond, werd met den grond gelijk gemaakt. Van de hevigheid des winds kan men zich een denkbeeld vormen, wanneer men verneemt, dat een zware plank, die van een gebouw was afgerukt, met het eene eind vier duim diep in eenen lindendoom werd gedreven.

Van den 3den. Naar men verneemt hebben gisteren namiddag eenige voornamen bankiers, die bij den loop der zaken in Spanje belang hebben, bij den eersten minister, lord *Melbourne*, een gehoor gehad, ten einde denzelven een betoog aan te bieden, waarin aangedrongen wordt op de noodzakelijkheid, om de bepalingen van het qudrupple-verdrag door middel eener interventie te handhaven, ten einde alzo ook bescherming te verleenen aan de verbaazend groote geldsommen, die aan het Spaansche bewind zijn voorgeschooten. Men zegt, dat die sommen weinig minder dan twintig millioenen p. st. (240 millioenen guldens) bedragen. Het antwoord van den minister is nog niet bekend, doch het is te denken, dat dezelve zich niet zal hebben uitgelaten over de voornemens van het bewind, en zich bepaald zal hebben tot de verklaring, dat de zaak op dit oogenblik door de gouvernemenen van Engeland, Frankrijk en Portugal overwogen wordt.

Ter beurze heerscht steeds groote moeijelijkheid wegens de afrekening, die nog geenszins is afgeloopen. Die moeijelijkheid wordt aanmerkelijk vergroot door de trouweloosheid van een aantal personen, die de bij hunnen wind-handel verlorene sommen weigeren te betalen, op grond van de onwettigheid van dezen handel. Volgens sommigen zou hier ter beurze, bij de laatste afrekening der speculanten in de vreemde (voornamelijk spaansche) fondsen, het bij te betalen bedrag der verliezen meer dan tien millioenen p. st. hebben beloopt.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1 Junij. Men verzekert, dat de Russische gezant bij onzen minister, den hertog de *Broglie*, inlichting heeft gevraagd, nopens de artikelen over de Spaansche tusschenkomst, welke in het *Journal des Débats* hebben gestaan, en dat deze inlichtingen zich bepaald hebben, bij eene verklaring, dat het Fransche gouvernement nog geen besluit deswege heeft genomen, en dat, zoo dit het geval ware, men zich zou baseren, daarvan kennis aan de verschillende leden van het korps diplomatiek te geven; dat het besluit tot de tusschenkomst in alle gevallen van dien aard zal zijn, dat hetzelfde de goede betrekkingen, welke tusschen de groote Mogendheden van Europa bestaan, niet zal verbreken.

Het hof der pairs heeft heden weder zitting gehad, en eenige beschuldigten van den bewurten brief gehoord. De heeren *Trelat* en *Michel* hebben zich pogen te verdedigen, wegens het publiek maken van dezen brief, en wel op eene onvolvoegelijke wijze. Eerstgemelde zede onder anderen: „Eene zaak nopens de drukpers, brengt ons hier; *Fox*, die een groot man was, heeft gezegd: „Overal, waar gij de

drukpers gegrendeld ziet, daar kunt gij zeggen, dat het bestuur beklaagenswaardig is. De minister *Thiers* heeft gezegd: „Men kan zonder gevaar de buitensprekers der drukpers gedooien; het kwaad is altijd onmagtig: hoe meer het overdrijft, hoe spoediger het afgedaan heeft.” *Louis Philips*, uw beste vriend, heeft gezegd, dat de onwettigheid het graf voor de gouvernemenen graaft. Wij, de heer *Biche* en ik, hebben onzen plicht gedaan, de een door den brief te schrijven, en de andere door hem publiek te maken. Gij kunt ons beiden veroordeelen; doch het stuk zelve bestaat inweertwil van uw vonnis. Ik ben dikwijls voor de gezwoorenen verschenen, maar deze hebben mij vrij gesproken; thans ben ik door u gedagvaard, en mijne veroordeeling is reeds gereed. Wreekt u aldus mijne heeren de pairs, wreekt u naar uw genoegen, zonder te rekenen op de wraak, die al: eene wedervergoeding uit de uwe kan geboren worden, en waarmede het volk zich zal belasten. Mijne heeren, ik heb in mijne handen de geloofsbijliden van een' der carbonaris, die hier zitten, om mij te veroordeelen; doch ik wil daar geen voordeel van trekken. Ik wil mij niet eens meer voor u verdedigen; op een ander veld zullen wij zien, wie de overwinning zal behalen. Vonnis mij; maar veroordeelen zult gij mij niet, want tusschen ons en u is eene wereld; want nog eens, gij kunt ons niet begrijpen.”

Een onzer dagbladen raemt, dat de oorlog in Spanje eene schoone gelegenheid voor Prins *Leopold* zou zijn, om lauweren op de velden van Iberië te plukken. De krijgsman zou echter gezegd hebben, dat hij liever knollen op de velden van *Saint-Omer* ging plukken.

Volgens onze bijzondere berichten wacht men, om eenige stellige beslissing te nemen, op mededeeling uit Engeland, die verdrag worden doordien Lord *Palmerston* zich ter zake der verkiezingen buiten de hoofdstad bevond. De Hertog de *Broglie* zou zich dien tusschentijd te nutte maken, om zoo veel mogelijk bij de vreemde gezanten te ondertasten, welken indruk het overgaan tot eene werkzame interventie op derzelver hoven zoude maken. Graaf van *Medem*, de zaakgelastigde van Rusland zou de eenige geweest zijn, die zich hierover eenigzins uitgelaten zou hebben; en wel tot verklaring van het hooge ongenoegen, hetwelk zulks te Petersburg zou verwekken. De gematigden van Pruisen en van Oostenrijk zouden een voorzigtig stilzwijgen zijn blijven bewaren. De eerstgemelde wil voorzeker instructien inwachten en de Graaf *Appony* schijnt van gevoelen, dat zijn hof de zaak zou aanzien, zonder, zich ook zelfs door eenig protest daartegen te verzetten. De correspondent, van wien wij het bovenstaande ontleenen, meent dat het kabinet der Tuilleries zich vleit dat, in gevalle het tot de interventie mogt besluiten, Weenen de stiptste onzijdigheid zal bewaren, en dat Rusland en Pruisen, zoo zij zich niet door Oostenrijk zien ondersteunen, niet zullen willen protesteren. Men weet, dus vervolgt hij, dat het bijeen trekken van Pruisische en Russische troepen te Kelsch geen ander doel heeft, dan het voorbereiden eener bijkomst tusschen de vorsten der beide rijken, om zich te verstaan omtrent de wijze, waarop men eenstemmig ten opzichte van Don *Carlos* zal handelen; eene bijkomst, waaraan de Keizer van Oostenrijk tot dus verre heeft weigeren deel te nemen, om geen gevaar te loopen, zich van zijne vastelijk voorgenomen onzijdigheid te laten afbrengen.

Van den 3den. De heden van Engeland ontvangen brieven brengen nog niets bepaalds nopens de interventie aan. Dit lange verwijl in eene zoo dringende aangelegenheid moet noodwendig het gevoel, dat de interventie aan Spanje zal gewelgd worden, versterken. Het ministerie *Melbourne* moet vreezen, dat deze zaak zijne reeds hazchelijke stelling nog meer verwikkele. Toch schijnt het meer dan het Kabinet der Tuilleries geneigd te zijn aan de vraag van het Spaansche gouvernement te voldoen. Men zegt dat er een middelweg ingeslagen zal worden, volgens welken men niet interventiëren en tevens onder de hand het gouvernement der Koningin *Maria Christina* bijstand bieden zal. Er zoude aan een groot aantal Engelsche en Fransche officieren verlof gegeven worden om onder de bevelen van *Valdez* dienst te nemen; alle Poolische uitgewekenen en die van andere natien, die zich in Frankrijk in de onderscheidene depôts bevinden, zouden verlof bekomen om naar Spanje over te gaan en onder den generaal *Harrise* dienst te nemen, die de uiterste grenzen bezet houdt; 30,000 Portugezen zouden zich bij het constitutionele leger voegen.

Dit plan is thans in onderhandeling, doch er is alles behalve zekerheid dat hetzelfde zal aangenomen worden, want het zoude niet geschikt zijn om de nadeelige werking te vermijden, welke het door de Hoven van Parijs en Londen weigeren der interventie op de troepen van *Valdez* maken moet, en het zoude de zegesprael van don *Carlos* slechts voor weinig weken kunnen vertragen.

Wij vermoeden dat *Lodewijk Philips* niet dan met de uiterste moeijelijkheid zal kunnen overgehaald worden, om zijne stem tot de interventie te geven, vermits die maatregel den Noordsche Mogendheden, naar welker bondgenootschap hij vóór alles dingt, een scheepje doren in het oog moet zijn. Edoch, wij houden het er ook voor, dat hij in zijne tegenwoordige gesteldheid tusschen twee gelijkelijk dreigende vuren zit, en dat hij zal moeten kiezen in welk van beide zij te werpen. Wil hij zijn Gouvernement bestendigen, dan moet hij *Isabella II* bijstaan, en hij kan haar geene hulp bieden zonder zijne Noordsche Bondgenooten tegen hem in het harnas te jegen; of wel: hij moet ijdelijk het Gouvernement van don *Carlos* gedooien, en des presidenten zegesprael is reeds op zich zelve een vernietelende schok voor de dynastie van *Lodewijk Philips*.

De liquidatie ter Beurze, waarvan nog slechts de differentien te veroffenen zijn, heeft noodlottige gevolgen na zich gesleept, en het staat te vreezen dat er morgen nog meer sluitures zullen te betreuren zijn. Heden is men verplicht geweest vier Coullisse speculanten, te executeren. Die faillissementen beloopten gezamenlijk nagenoeg 2 millioen francs. Hierdoor is in de Coullisses groot mistrouwen, en zelfs in het parket eenige flauwheid ontstaan, hetwelk voor meer dan 800,000 francs er in betrokken is.

Die executies hebben sedert het openen der beurs eene daling van 70 c. voortgebracht, alhoewel aan die rugwaartsche beweging eene andere oorzaak wordt toegeschreven. Men zeide dat de Spaansche interventie was beslist, en dat er van *Byoune* ongunstige tijdingen waren ontvangen.

Het besluit van don *Carlos* is thans bekend geworden, hetwelk den 17 Mei, uit het koninklijk paleis van *Segura* gedagteekend is, en na eene voorafpraak over de kunstenaarjen, die „het opgeworpen bestuur van *Madrid*” bezigt, om de vroegere Spaansche geldleeningen, die tot den 6 October 1832 door *Ferdinand VII* zijn erkend, met de nieuwe leeningen van dat bestuur te vermengen, de volgende bepalingen behest:

1. De leening, die door het overweldigend bestuur met het bankiershuis *Arduin* te Parijs is gesloten, is voor het geheel en voor alle hare deelen, nietig en van onwaarde.
2. De schuldbrieven uit de gezegde leening zullen order geenerlei vorm erkend of tot verevening toegelaten worden; zelfs dan niet, wanneer de houders getuigenschriften of bewijsstukken, van welken aard ook, zouden kunnen bijbrengen, om te bewijzen, dat de schuldbrieven, waarvan zij houders zijn, tegen andere, tot de vroegere geldleeningen behorende, zijn ingewisseld.
3. Als openbare fondsen of schuldbrieven op mijne koninklijke schatkist, zullen alleen de certificaten erkend worden, die in de vormen en op de wijze, vóór den 6 October 1832 voorgescreven, afgegeven zijn; moeterde zij dus ook bekrachtigd wezen door derzelver dagteekening van de verschillende vroeger tijdpikken, onderteekend zijn door degenen, die daartoe gemachtigd waren en van de zegels en merken voorzien wezen, welke men destijds gebruikte.”

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 4 Junij. De Nederlandsche count op de Kanarische Eilanden is door Zijne Majesteit gemagtigd tot het heffen van vier Spaansche Matten, van ieder schip, hetwelk onder Nederlandsche vlag te *St. Cruz* zal aankomen, ten einde te dienen tot bijdragen in de kosten voor den aanleg van eene begrafplaats op *Teneriffe* voor personen, die de Roomsche Katholieke Godsdienst niet bejijscen.

Op hun gedaan verzoek zijn eervol ontslagen Mr. *J. A. Korns*, Vice-Président van de Regthank van eersten aanleg te *Middelburg*, Mr. *C. W. F. Suringar*, Plaatsvervanger-Vrederechter van het Kanton *Beesterzwaag*, en *J. Renes*, Prokureur bij de Regthank te *Alkmaar*.

Aan den Majoor van de 8ste afdeeling *R. Olthamp* en den Plaatsmajoor der 1ste Klasse aan den Helder, *J. A. Kesler*, is pensioen verleend.

LEEUWARDEN, den 8 Junij. Op den 1 dezer, zijn tot Leden der Provinciale Staten van dit Gewest, in plaats van de op den 1 Julij aanstaande afredende Leden, de volgende benoemingen gedaan:

VOOR DE RIDDERSCHAP. Herkozen: Jrs. Pius Valerius van Cammingha, Aap Tjepke Ruurd Sixma van Heemstra, Regnerus Hendrik Sjuck Gerrold Jackema van Burmania Baron Rengers, Hobbo Baard van Smintia, Johannes Gekus Baron van Sijezama. Benoemd: Willem Carel Gerard van Welden Baron Rengers.

VOOR DEN STEDELIJKEN STAND. Herkozen: De Heeren Thijs Feenstra, Eelco Fockema, Sufrido Salverda, Pieter Koumans Smeding, Willem Hendrik Surin-gar. Benoemd: Mr. Adrianus van Slooten.

VOOR DEN LANDELIJKEN STAND. Herkozen: De Heeren Johan Hora Adema, Mr. Binse Albarde, Jan Albarde, Sijbrand van Haersma, Christiaan Westen berg, Mr. Daniel de Bloq van Haersma de With. En ter vervulling van eene buitengewone vacature voor den Landelijken Stand, door de benoeming van den Heer Mr. Gerrit Nicolaas Mulier, tot Lid der Staten Generaal, de heer Gerrit Willems Wassenaar.

Den 3 dezer is te Amsterdam door den President der Nederlandsche Handelsmaatschappij, den heer H. C. van der Hoven, de gewone jaarlijksche vergadering ge- opend, met eene aanspraak, welke inhoudt op nieuw getuigt van den voorspoed dezer belangrijke instelling. Na de uitbetaling van 4½ pCt. van het tegenwoordige kapitaal van 23 millioenen, heeft de rekening van 1834 een voordelig slot opgele- verd van f 1.050,571, hetwelk aan den Koninklijken garant in mindering van vroegere opofferingen heeft kunnen worden uitgereikt.

De Koffij en Suikervellingen hebben aan de verwachting beantwoord. De Java- In- digo blijft in het gebruik voldoen. De Java-Tabak getuigt van vordering in de wijze van behandeling. Aan de Zijdeetel wordt met zorg de hand gehouden, en de kleine hoeveelheden Thee, Cichonilla en Kaneel bewijzen, wat men in vervolg van tijd van den vruchtbaren grond van Java mag verwachten.

De Koffijpluk is in de Preanger-regentschappen zeer toegenomen, en heeft in 1834 meer bedragen dan immer te voren gedurende de werking van het Preanger-kontrakt. Het kontrakt wegens de levering van de Opium, is voor de jaren 1835 en 1836 ver- nieuwt. Het doel der Maatschappij met de oprigting der Javasche Bank bereikt zijn- de, heeft zij een goed deel van hare 500 aandelen tot den voordeligen cours van 150 pCt. en daarboven kunnen afzetten. — De loop van het artikel der Thee doet de Maatschappij volharder bij het besluit om af te wachten, welke uitwerking de vrije Chinese handel in Engeland op dit verkeer zal uitoefenen — Het nog onverantwoor- de roepen vroegere uitzendingen naar Zuid-Amerika en de west-Indien is dermate verminderd, dat, al kwam er niets verder van te regt, de schade onbeduidend zoude wezen.

De vermeerdering van de Oost-Indische voortbrengselen heeft meerdere scheeps- ruime gevorderd. Het aantal der bevrachte schepen is in 1834 tot 86 geklommen, merende 21385 lasten, en al die bodems zijn in dat jaar uitgezeld. Niet minder dan 4 millioenen zijn aan vrachtpenningen betaald, en het thans loopende jaar zal nog een veel grooter bedrag vereischen. Geene bijzondere rampen hebben de Koopvaardij- vloot getroffen en de verzekering-premien hebben f 514.000 bedragen.

De uitzendingen hebben 2 millioenen aan factuur-bedrag beloopt, behalve 1½ mil- lionen aan zilveren en koperen specie. Die verzendingen zijn voor eene aanmerkelijke uitbreiding vatbaar, om den uitvoer-handel op Java met den invoer handel in verband te brengen. De Maatschappij Wendt het hare aan ter verdere vestiging en uitbreiding van een nationaal fabriekwezen. De weefschool te Goor beantwoordt aan hare bestem- ming. De katoenweverij met de vingspoel, is thans in Overijssel en in Gelderland zoo algemeen, dat nog dertig weef-instellingen zijn gevestigd, welke werkzaamheden dermate zijn uitgebreid, dat de directie heeft gemeend de aanbiedingen eenigzins te te moeten beperken, ten einde de fabricatie niet te doen overdrijven. — De Heer Th. Wilson, te Haarlem, werkt voort met onvermoeiden fier en met het gelukkigste gevolg. De ruwe calicots, niet in zijne stoomweverij vervaardigd, en hem door de directie toegezonden, worden gebleekt en opgemeakt op eene wijze, die niets te wen- schen overlaat. De eerste uitzendingen van dit voornamelijk fabricaat, zoo wel als van andere in zijne fabriek vervaardigde lijnwaden, zijn in Indië gunstig ontvangen.

De weefgoederen van den heer de Maere te Enschedé zijn voldoende bevonden. De weefabriek van de heeren Prince en Comp. te Beverwijk heeft zich eenigermate uitgebreid, en niet minder de katoendrukkerij van den heer Plemp van Duiveland te Rotterdam. De met kracht en snelheid opgerigte fabriek van den heer Previnaire te Haarlem dient voornamelijk tot de Afrikaner- rood katoen-verwerf, en vervult de bestaande behoefte aan dezen tak van nijverheid.

In 1834 is voor f 600.000 aan manufacturen uitgezonden, men mag aannemen, dat de genoemde fabrieken aan de behoefte zullen kunnen voldoen, al mogt dezelve het te voren uit België getrokken bedrag te boven gaan; doch deze overtuiging bestaat nog niet ten aanzien der instellingen, welke den grondslag der katoen-fabrieken uitma- ken; te weten de katoen spinnerijen. Die van de heeren Hofker en Comp. te Almelo begint aan de verwachting te beantwoorden, doch de naamlooze Maatschappij te En- schedé heeft nog geenerlei vruchten voortgebracht, en men kan nog niet berekenen, wanneer zij hare werkzaamheden zal kunnen beginnen. Anders is het gelegen met de uitgebreide instelling van de heeren Poelman fils en Versaake te Haarlem, die reeds sedert een paar maanden garens van voldoende hoedanigheid heeft geleverd, en voor een gedeelte aan de bestaande behoefte zal kunnen voldoen. Intusschen zouden in het vak der spinnerij nog aanzienlijke kapitalen met vrucht kunnen worden aangewend.

De heer Voorzitter heeft met lof gewaagd van de stoomspinnerij van Angora-wol van de heeren Cles en Leembrugge te Leiden, — van de tulle-fabriek van den heer Warmink te Amsterdam, welke eene aanzienlijke uitbreiding erlangt, — van de grofspinnerij des heeren van de Poll te Nijmegen, — en van de katoendrukkerij voor Binnenlandsch gebruik van den heer Bruinsma binnen deze stad. — Wijders heeft hij verklaard met genoegen te kunnen berichten, dat de scheepsrederders den moed hebben gehad, om niet minder dan veertien bodems op stapel te zetten, zoodat de hoop ver- sterkt is, dat de Oost-Indische koopvaardij-vloot in de vereischte evenredigheid zal kunnen worden gehouden of gebracht met de reeds aanwezige of nog verder te ver- wachten behoefte aan scheeps-ruime.

Het aangevoerde is als bewijs voorgedragen van de noodzakelijkheid van het onlangs genomen besluit om het kapitaal der Maatschappij met nog tien millioenen te ver- meerderen, ten einde haar in staat te stellen, om steeds voordeel te kunnen trekken van de toenemende cultuur op Java, op welk voordeel Nederland, bij voorkeur, de regmatigste aanspraak mag maken, en om het ingeslagen voetspoor ter bevordering der algemeene welvaart te vervolgen.

Men meldt van den Helder: Bij den Burgemeester alhier, is ten behoeve van Martinus van der Ham, ontvangen, eene Medaille, en diploma van de Royal Hu- mana Society, te Londen gevestigd, en zulks ter belooning voor deszelfs mensche- vend gedrag, betoond bij het stranden van de Engelsche brik Tasmania, zoo heeft de uitreiking daarvan op den 2den dezer plaats gehad.

Nadat dezer dagen een tweede transport troepen van het corps van Cleerens uit Kampen vertrokken was, om de reis naar Oost-Indië aan te nemen, is den 3 dezer nogmaals eene afdeeling van 130 man, onder bevel van den kapitein van Pallandt, uit Harderwijk gemarcheerd, om te Hellevoetsluis scheep te gaan naar Java.

Hoewel de tijd voor het indienen der verzoeken, om als aspirant-Adelborst tot het examen bij het instituut voor de Marine te Medemblik te worden toegelaten, niet zeer lang geweest is, als zijnde de kennisgeving van Z. Exc. den Directeur-Ge- neraal van den 12 Mei gedagteekend, zoo is echter het aantal verzoeken aanzienlijk. Men meent dat het examen den 15 Junij zal aanvangen.

Eerstdaags zullen ook twintig a dertig Adelborsten van gezegd instituut zich aan boord van de exercitie-brik Urania, kommandant Bolken, inschepen, ten einde in de Zuiderzee en elders te kruisen, om alzoo, bij hunne eigenlijke plaatsing, met het scheepsleven reeds gemeenzaam te zijn.

Volgens berichten uit Brussel zijn de onderhandelingen van het bewind van Spanje met den generaal Daine, wegens het aanwerven van een corps Belgische hulptroepen, nog geenzins afgebroken, en heeft de laatstgenoemde nog dezer dagen deswegens een gehoor bij prins Leopold gehad.

De weduwe van den vermaarden Engelschen zee-kapitein Cook is den 13den der vorige maand te Clapham, een dorp nabij Londen, overleden. Zij had den ouderdom van 94 jaren bereikt, was sedert 55 jaren weduwe, en had de laatste harer zes kin- deren nu twee en veertig jaren geleden verloren. Deze vrouw had gedurende haar gansche leven eene levendige herinnering en diepen indruk van haar geleden verlies be- waard, en tekenen jare in de maand Februarij, zijnde het tijdstip van den moord aan den beroemden reiziger gepleegd, gevoelde zij sterke zenuw-aandoeningen. Twee dagen voor haar overlijden, heeft zij aan het Britsch museum eene medaille van den kapitein Cook, welke zij nog bezat, gezonden. Men herinnert zich te dezer gelegen- heid, dat de Koning van Owtjwee, tijdens zijne reis naar Engeland voor eenige jaren, aan zijnen geestesheer een' pils ten geschenke gaf, die van een der becn-beenderen van den beroemden reiziger vervaardigd was.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HAKLINGEN.

Van den 31 Mei tot den 7 Junij 1835.

Uitgezeld: Den 1 Junij de kofschepen Ida Aleida, kap. O. J. Woldring, An- negina, kap. J. R. Kuiper, Cornelia, kap. R. A. Oortjes, Eendragt, kap. G. H. Haverbeult, alle vier naar Noorwegen. — Den 2 dito het barkschip Jonfrau Maria, kap. J. J. Gieroe, naar Noorwegen. — Den 3 dito het smakschip Frouw Jantina, kap. R. T. de Jonge, naar Noorwegen. — Den 5 dito het smakschip Hoffnung, kap. J. K. Römeling, naar Hull; het tjalkschip Anna Metta, kap. D. J. Hanken, naar Hambourz. — Den 6 dito de schonevaren Livelij, kap. S. Finck en Friends, kap. J. Manning, beiden naar Londen.

Binnengekomen: Den 1 Junij de kofschepen Jan Fredrik, kap. H. H. Kok, van Laurvich, Londen; de kofschepen Jan Fredrik, kap. H. H. Kok, van Laurvich, Londen; Maria, kap. G. H. Boerhave, van Stavanger, Vriendschap, kap. J. J. van Dantzig. — Den 4 dito de kofschepen Anna Siberdina, kap. J. H. Uken, Egbertus, kap. L. E. Tikrak, beide van Christiaanzand; het tjalkschip die Hoffmann, kap. J. H. Arias, van Carolinenezyl. — Den 5 dito de kofschepen Vriendschap, kap. J. Klazen en Jan Freerk, kap. G. H. Smit, beide van Memel. — Den 6 dito het kofschip Geziena Harmina, kap. J. H. Jonker, van Fachsund; de schonevaren Orwell, kap. R. Coblit en Northam, kap. D. Charrosin, beide van Londen; het kofschip de Eendragt, kap. O. H. Hansen, van Fachsund. — Den 7 dito het kofschip de Jonge Jan, kap. J. E. Bart, van Noorwegen.

MENGELEWERK.

WELDADIGE INRICHTINGEN.

Onder al de algemeene verzorgingen van den behoeftigen stand door werk- en ar- mengestichten, door bestedingshuizen en andere inrichtingen voor jong en oud, uit- deeling van kleding, spijs, brandstoffen en geld, heeft de ondervinding geleerd, dat eene dagelijkse verzorging der armen en voorziening in hunnen nood door middel van een krachtig en goed voedsel, vooral in den winter, een uitmuntend doel getrof- fen heeft. Daartoe bezigt men steeds eene groente- of andere Soep, aan welke her- vleesch als hoofbestanddeel een goeden soeten smaak gaf en tot uitmuntend voedsel versrekte. In vele steden van ons Vaderland blijven deze jaarlijksche bedelingen met vrucht bestaan, en ook hier ter stede worden des winters eerige duizenden met deze beste en warme spijs gevoed. Ofschoon er onder al de bedeelden wel deze of gene gevonden worden, die weinig prijs stellen op deze weldaad, die de kost niet lekker genoeg vinden, die het te veel moeite is daarom alle dagen te loopen of die de inrigting verachten, dit behoort tot de uitzonderingen en dus gelukkig tot een klein getal onder de velen; het zijn de dommen, de niet-hongerigen, de luijen en ondankbaren, jegens welken men dan ook voldoende maatregelen tot vermindering der verkeerdheden weet te nemen. De meesten echter zijn zeer erkentelijk voor de hun bewezen goedheid, en hozeer de gewoonte veel van die erkenenis slijten doet, zoo is het toch zichtbaar uit de jaarlijks opgemaakte lijsten, dat het belang niet vermindert, hetwelk de bedeelden daarin blijven stellen, terwijl tot de goedbestuurde wijze van toehereiding en uitdeeling ook alle doeltreffende pogingen worden in het werk gesteld. Wij willen een kort overzicht geven van de uitdeeling in de laatste tien jaren.

JAREN.	MANNEN.	VROUWEN.	KINDERS.	TOTAAL.
1825	737	1225	2488	4450
1826	859	1331	2801	4991
1827	767	1232	2588	4587
1828	752	1277	2718	4747
1829	806	1306	2827	4939
1830	885	1581	3274	5740
1831	720	1428	2992	5140
1832	597	1327	2762	4686
1833	623	1250	2591	4464
1834	683	1186	2583	4452
	7429	13,143	27,624	48,196

Hiernit blijkt dus dat jaarlijks doorgaans, gedurende vier Wintermaanden, om den anderen dag of tweemaal 's weeks, naar bevind der zaken, de Soep wordt uitgedeeld aan 743 Mannen, 1314 Vrouwen, 2762 Kinderen, — te zamen 4819 Personen, en aan elk eene goede portie. Dit is zeker een groot getal in evenredigheid der bevol- king (gemiddeld op 20,000 zielen berekend) onzer anderszins zoo welvarende stad Leeuwarden.

Behalve deze vaste bedeeeling wordt er dagelijks zoo veel meerder gekookt, dat men aan honderd vijftig tot twee honderd arme kinderen, die zich daarvoor aanmelden, een goed middagmaal kan verschaffen, hetwelk op eene zeer ordenlijke wijze door hen wordt genuttigd, — waardoor aan de ouders, maar vooral ook aan de kinderen geen geringe dienst wordt bewezen.

Wanneer men dus deze inrigting uit het ware oogpunt beschouwt, dan zal men de groote nuttigheid daarvan wel niet betwijfelen, en derzelver voortdurend zeer wen- schelijk achten, waarvoor dan ook wel weinig zwarigheid zal zijn; doch bijzonder is dergelijke wijze van bedeeeling aan te prijzen, daar zij verkieslijk is boven die in- geid of goederen, omdat hiervan zoo dikwijls een ander gebruik gemaakt wordt, ge- heel van de bedoeling des gevers afwijkende.

v. L.

Tot eene proeve hoe men oudtijds, voor twee eeuwen, in d't gewest dest'ge brul- lofsfeesten vierde, bij welke het aan geen overvloed van spijs en drank ontbrak, de- len wij hiermede de naar het origineel afgeschrevene:

SPECIFICATIE VAN HET BRUIJLOFS-FEEST VAN DEN HEER GRUITMAN CRACK.

10 OCTOBRIJ 1634.

- Ten eersten gesonden door belastinge van de Brult:
- 2 Ankers Ipcoras, (*) een Wit ende het andere Root, holdende 40 kannen a f 2 : 10; opt naest geven alle andere meede soo veel, ende moeste nu all duerder weesen, — is 100 : 0 : 0
- 3 Ankers Ipcoras op de Bruijloft gesonden 150 : 0 : 0
- Omgebracht door Neefs begeerte:
- Tot mijnheer Kinnemaes een fles Rooode Ipcoras, een fles Witte; a 3 ming. 7 : 10 : 0
- Mijnheer Saekema twee flessen 7 : 10 : 0
- Mijnheer Bouwman twee flessen 7 : 10 : 0
- Mijnheer Prussen twee flessen 7 : 10 : 0
- Campens twee flessen 7 : 10 : 0
- Jelue moet twee flessen 7 : 10 : 0
- Doctor Jelke Lens dito 7 : 10 : 0
- Bouwmeester Jacob Lens 2 flessen 8 : 0 : 0
- Hullias 2 flessen 8 : 0 : 0
- Gruitman Anne Wijckel dito 8 : 0 : 0
- Bauke Wijckel dito 7 : 10 : 0
- Neeltje Bruijtsma, door last van mijnheer Lijcklema 2 flessen 7 : 10 : 0
- Orckien Block dito 8 : 0 : 0
- Ritdie Lijcklema heeft laeten haelen, tot Leeuwarden wesende, 2 flessen 7 : 10 : 0
- 3 flessen gesonden aan Neeff 11 : 5 : 0
- Rendriek Wilt 2 flessen 7 : 10 : 0
- Aeff Kock 3 kannen Rooode Ipcoras meede genomen tot geleij 7 : 10 : 0
- 5 Anckers vaeten 4 : 10 : 0
- Aen flessen 14 : 2 : 0
- Hille Lequerris 2 flessen 5 : 0 : 0
- Aen uijtgeleijft gelt 2 : 10 : 0

TOT BRUIJTS-KRUIJT:

- 2½ ff Musceten vergult, a 6 guldens 15 : 0 : 0
- 2½ ff Gember vergult, a 2 guldens 5 : 0 : 0
- 2 ff Kaneel vergult 14 : 0 : 0
- Aen de gene die de haesen brocht 1 : 12 : 0
- Door de Kock ende de Pastijbackers gesonden:
- Een tonne met 38 ff Solijckers a 14 stuiv. 26 : 12 : 0
- Het vat 10 stuiv. 0 : 10 : 0
- 25 ff Prumen 2 : 10 : 0
- 10 ff Crenen 2 : 10 : 0
- Een vat Agorkjes schoon 3 : 10 : 0
- 10 ff ronde Rosijnen 2 : 0 : 0
- 12 ff lange Rosijnen 3 : 12 : 0
- 10 ff lange Amandelen 6 : 0 : 0
- 6 ff valense Amandelen 6 : 12 : 0
- 3 Kannen Rooswaeter 3 : 12 : 0

(*) Hippocras, een aangename drank, die van goede oud: Ruse Wijn, suizer, Kaneel en allerhande Specerijen werd toebereid.

Table with 2 columns: Item description and Price. Includes various goods like oil, sugar, and spices with their respective prices in guilders and stuivers.

VOORBEELDEN VAN HOOGEN OUDERDOM.

Het Morgenblatt No. 85 van den 9den April d. j. deelt eenen Brief mede uit Turin, waarin van een bijzonder zeldzaam Jubel-feest gewag gemaakt wordt, 't geen wij ons haasten onzen Lezers mede te deelen. Het berigt luidt als volgt: In onze Administratie, die hoe langer hoe beter ingerigt wordt, heeft onlangs een zeldzaam en aandoenlijk voorval plaats gehad. De Baron ALEXANDRY President van het opperste Geregts- Hof te Chamberij, was honderd Jaren in dienst en wel nog in werkelijke dienst: want hij woonde nog regelmatig de zittingen van zijn Tribunal bij, deed zijn werk, en kon, voor menigen Regter die eens halve, of twee derden van een eeuw jonger waren dan hij, nog ten voorbeelde dienen. Hij was nog nooit één dag ziek geweest. Twee van zijne zonen, ook Tribunals- Presidenten en Intendanten der Provincie, insgelijks zeer hooggeachte en hoogbejaarde mannen waren, tot de viering van dezen dag overgekomen. De plegtige viering begon met eene Kerkdienst, waarbij de Presidenten en Opperregters uit vele Provincien des Rijks tegenwoordig waren, met de geheele zeer talrijke familie van den jubelenden griffaard, bestaande uit achter- achter- klein-kinderen, — achter- klein- kinderen, — klein- kinderen en kinderen; en daarna werd onder zijn voorzitterschap eene terechtzitting van het Tribunal gehouden, waaraan hij werkelijk deel nam. Naderhand werd er ter zijner eere een maaltijd gehouden in eene der groote zalen van het Gerechtshof, en daar werd hij door den Gouverneur van Savoye, uit naam van den Koning, geluk gewenscht en hem het groote kruis van den St. Lazarus- orde overhandigd. Zeer aangenaam werd hij verrast, tot een Muzijk- koor in een der naastbij gelegene zalen het lied begon te spelen: Ou peut on être mieux qu' au sein de sa famille. Met luiden stemme zong de opgeruimde griffaard nog mede en eerst des avonds om tien ure ging men heen; en hij stond er op, om volgens onder gewoonte, te voet naar huis te gaan. Zeven maanden daarna presideerde hij weder bij zijne Regtbank en was juist bezig met spreken, toen kwam de dood en raakte hem zachtjes aan, want hij zonk van zijnen leuningsstoel af en was dood; de gewone vriendelijke trek lag nog op zijn gezicht, en zelfs in de kist behield hij dien nog. Hij was honderd en twintig jaren oud.

Het STEDELIJK KANTOOR, wordt met den 9 dezer verplaatst op de Nieuwpoort, letter K, no. 170.

W. H. DITLOF TIASSENS, Luit. ter Zee, en ANNA van der PLAATS.

Leeuwarden, den 7 Junij 1835. Deze algemeene, dient ter kennisgeving aan Nabestaanden en Vrienden.

Heden beviel voorspoedig van een DOCHTER, IJ. E. KIJLSTRA, Echge- noot van D. B. CAMSTRA. Ternaard, den 31 Mei 1835.

Heden beviel voorspoedig van een weigeschapene DOCHTER, Vrouwe MARIA van SMINIA, geliefde Echtgenoot van Mr. M. van HELOMA. Den Hulse Voormer, te Heerenveen, den 5 Junij 1835.

DOCKUM, den 6 Junij 1835. Heden verloor door Gods goedheid gelukkig van een weigeschapene DOCHTER, de Hulsvrouw van R. SINIA. Familie en Bekenden zoo binnen als buiten de Stad, gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

SNEEK, den 4 Junij 1835. Heden ontvingen wij het treurig berigt dat onze waarde Broeder L. M. VOS, in den jeugdigen ouderdom van circa 24 jaren, Schmeester bij de Telegraaf te 's Hertogenbosch, den 31 Mei 1835 aldaar overleden is. Strikkende deze ter kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden. J. VOS, Mede uit naam van Broeders en Zusters.

OOSTERBIERUM, den 4 Junij 1835. Heden overleed in den ouderdom van ruim 75 jaren, onze waarde Moeder, TRIJNTJE GERBENS GERKEMA. Wij maken, met het oog op de troostgronden van onzen gezegenden Godsdienst, dit verlies aan onze Vrienden en Bekenden langs dezen weg bekend. In naam mijner Zusters en Behuwdbroeders, G. J. GERKEMA.

Het behaagde der wijze Voorzienigheid, ons heden in diepen rouw te dompelen, door het overlijden van onzen geliefden en veelbelovenden tweeden Zoon JAN LAMBERT WILLEM. Ruim 18 jaren was hij onze vreugde en lust; eene enkele hevige koorts brak zijn levensdraad en onze blijdschap af, doch vertrouwend oogen wij hem naar de eeuwigheid na. L. W. DE GRIENT DREUX, G. E. DE GRIENT DREUX, geb. TEN BRUGGEN CATR. den 7 Junij 1835.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de tweede helfte der maand Mei 1835, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 5 Junij 1835, f 21 : 00. GROVE KAAS 1 c 2 12.

De In- en Utlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge f 146 : 25, het Last. — Tarwe f 5 : 91 de Mudde.

Table with 2 columns: Description of financial instruments and their prices. Includes sections for NEDERLANDEN, RUSSLAND, ENGLAND, SPANJE, PORTUGAL, and NAPLES.

Door het vertrek van den Heer H. D. Arink, Heel- en Vroedmeester in de gemeenten Kulture en Blankeham, die post vacant geworden zijnde, worden Heeren HEEL- en VROEDMEESTERS, op voormelde vacature speculatie makende, uitgenoodigd zich in persoon of met gefrankeerde brieven aan te melden bij den Burgemeester van Kulture, met overlegging der bewijzen van toelating en goed zedelijk gedrag, alsmede dat van geboorte vóór of uiterlijk op den 25 dezer maand Junij, als wanneer men wenscht tot de beroeping over te gaan. — Tot narigt dient dat het Tractement als Heel- en Vroedmeester jaarlijks bedraagt een honderd gulden. Dat in voorzeide Gemeenten geene Apotheek, Vroedmeester of Vroedvrouw in den omtrek van twee uren aanwezig is, zoo dat de praktijk zich niet alleen in gezegde Gemeenten, maar ook in de omstreken uitstrekt, en deze posen een zeer ruim bestaan aan den voornoemden Heel- en Vroedmeester heeft opgeleverd.

Kulture, De Burgemeester van voorzeide Gemeenten, den 2 Junij 1835. P. HARTKAMP. GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BAARDERADEEL maken bekend, dat de JAARMARKT te Oosterwierum zal plaats hebben op Donderdag en Vrijdag den 11 en 12 Junij 1835, en dat aldaar geene Rijfelars noch spelen om grof gewin zullen worden geduld. Grietman en Assessoren voornoemd, W. B. BUMA, Vs. Ter ordonnantie van dezelve, I. H. J. VAN WAGENINGEN, Secrs.

HET GRIETENIJBESTUUR VAN WONERADEEL, zal, op Maandag den 15 Junij 1835, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement de Prins, te Mak- kum, onder nadere approbatie, presenteren te verpachten: Het REGT tot het houden der BANK van LEENING te Maklum, waarvan de Condities intusschen te vernemen zijn ter Secretarie der Grietenij te Bolsward. Bolsward, den 6 Junij 1835. Het Grietenijbestuur, Ter ordonnantie van hetzelfde, C. BINKEs. De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal alsar, op Woensdag den 10 Junij 1835, des middags ten 12 ure precies, in de Herberg van S. Beidichas, publiek ver- len: Het in den Storm van den 3 Maart 11. tusschen Stavoren en het Klif op het Vrouwen Zand gezonken en aldaar met den Mast boven water zittende SCHUI- TERSCHIP, genaamd de Vrouw Catharina, bevaan geweest bij Schipper Bonne Jan van Dijk, van Harlingen, en zulks met de in gemelde Schip zich bevindende Lading STERN en alle de bij het Schip behorende GOEDEREN. De Notaris J. G. van BLOM, te Dargten, zal de gewone jaarlijkse Maandver- huringen, dit jaar houden: Te Oudega, op Zaterdag den 30 Junij, 's namiddags te 2 uren, in de Herberg aldaar. En te Dargten, op Maandag den 24 Junij, 's namiddags te 4 uren, in de Herberg van den Heer J. van der Pijl, aldaar.

